

Aflevering 84

Hand en tand

Ongeveer 10 tot 15% van de mensen die geboren worden is linkshandig. Tegenwoordig wordt linkshandig zijn vooral geassocieerd met creativiteit. Dat was tot een jaar of 50 jaar geleden wel anders. Linkshandigheid werd op de plaatselijke school gezien als een afwijking. Door de linkerhand op de rug te binden werden kinderen gedwongen rechtshandig te leren schrijven. Men dacht dat alles wel goed zou komen met een 'gehandicapte' linkerhand...

Op het hoogtepunt van het Heilige Roomse Leven liet pastoor Kerbosch in 1920 een groot beeld van Christus (een zogenaamd Heilig Hartbeeld) plaatsen. Het beeld werd vervaardigd in het atelier van Th. Peeters in Roermond en was gemaakt uit Savonieresteen, een roomboterkleurige Franse zandsteensoort. De kosten van het beeld bedroegen 1600 gulden. Samen met de inrichtingskosten van een parkje met zandstenen pilaren kwamen de totale kosten op 2700 gulden. Voor deze prijs kon men in die tijd een woonhuis of kleine boerderij kopen. Vrijwel het gehele bedrag werd bijeengebracht door een huis-aan-huiscollecte. Het kerkbestuur hoefde zelf maar 200 gulden op tafel te leggen. *"Het H. Hart moge de goede mensen van Nederweert zegenen"*, schreef de pastoor verrukt in zijn dagboek. Het beeld werd geplaatst in de Kerkstraat, tussen de kerk en café "Siem" Peters. In de loop der jaren liet de tand des tijds zijn sporen na op het kwetsbare natuurstenen beeld. Tijdens de wekenlange beschietingen van de Lambertustoren in de herfst van 1944 liep het beeld beschadigingen op. Een buurman noteerde in zijn oorlogsdagboek op maandag 30 oktober 1944 dat de kroon en beide handen van het H. Hartbeeld werden afgeschoten. Timmerman Jean Bruekers uit de Kerkstraat voorzag het beeld na de bevrijding tijdelijk van twee houten handen.

In 1957 werd het Heilig Hartbeeld verplaatst van de Kerkstraat naar de nieuwgebouwde St. Lambertusschool in de Schoolstraat. Tegelijkertijd liet het kerkbestuur de oorlogsbeschadigingen definitief restaureren. Dat gebeurde in het atelier van beeldhouwer J. Lückner in Roermond. Daar werden de kroon

Het "gehandicapte" Heilig Hartbeeld in het plantsoen aan de Schoolstraat. Foto: A. Bruekers.

en beide handen weer bijgemaakt. Over de kosten van de restauratie ontstond een geschil. Pastoor Kessels betoogde dat Lückner bij de opdrachtverlening had gezegd *"Vindt U 100 gulden teveel?"*, waarop de pastoor geantwoord zou hebben *"Nee, dat vind ik helemaal niet te veel"*. Maar bij aflevering van het gerestaureerde beeld beweerde Lückner niet 100, maar 400 gulden gevraagd te hebben. Kessels probeerde te schikken en meende uit te rekenen dat het karwei nooit meer dan 250 gulden had mogen kosten, voor (zo meende de pastoor) *"dit karwei waar geen kunstenaarstalenten maar alleen vaardigheidstalenten toe vereist waren"*. Al moest de pastoor ook toegeven *"te oordelen over iets waarover je geen verstand hebt"*.

In zijn bijna 100-jarige geschiedenis heeft het kunstwerk oorlogsschade en de tand des tijds overleefd. In 2012 was het beeld echter doelwit van baldadigheid en werd de linkerhand van het Christusbeeld vernield. Ironisch genoeg wijst het beeld nu met zijn gehandicapte linkerarm naar hetzelfde schoolgebouw als waar vroeger de linkshandigheid met hand en tand bestreden werd.

Alfons Bruekers